

EUROPESE CENTRALE BANK

STATISTIEKEN VAN DE ECB

EEN KORT OVERZICHT

AUGUSTUS 2005

De statistieken van de Europese Centrale Bank (ECB) hebben als belangrijkste doel de ondersteuning van het monetaire beleid van de ECB en van andere taken van het Eurosysteem en het Europees Stelsel van Centrale Banken (ESCB).

In deze folder worden in het kort de statistieken beschreven die de ECB, daarbij geholpen door de nationale centrale banken van de Europese Unie, ontwikkelt, verzamelt, samenstelt en publiceert.

ACHTERGRONDINFORMATIE

Bij het samenstellen van statistieken wordt de ECB bijgestaan door de nationale centrale banken. De nationale centrale banken (en, in sommige gevallen, andere nationale autoriteiten) verzamelen gegevens van kredietinstellingen en andere bronnen in hun land en berekenen de totalen op nationaal niveau. Deze totalen worden naar de ECB gestuurd, die vervolgens de totalen voor het eurogebied samenstelt en publiceert.

De belangrijkste kenmerken van de statistieken van de ECB zijn:

- De nadruk ligt op het *eurogebied*. Dit betekent dat alle nationale gegevens die aan de statistieken ten grondslag liggen gebaseerd moeten zijn op dezelfde definities en classificaties, zodat zij voldoende vergelijkbaar zijn om een samenhangend totaal te produceren.
- De wettelijke grondslag voor het ontwikkelen, verzamelen, samenstellen en publiceren van statistieken door de ECB is vastgelegd in de Statuten van het Europees Stelsel van Centrale Banken en van de Europese Centrale Bank. De ECB heeft diverse rechtsinstrumenten aangenomen en gepubliceerd die betrekking hebben op een breed scala van statistieken.
- Alhoewel de ECB ervoor zorgdraagt dat aan haar statistische vereisten wordt voldaan, streeft zij er naar de belasting die de statistische rapportage voor kredietinstellingen en andere rapporteurs met zich meebrengt zo gering mogelijk te houden en gebruikt zij derhalve waar mogelijk reeds bestaande statistische gegevens.
- De ECB werkt nauw samen met de instellingen van de Europese Gemeenschap. De verantwoordelijkheid voor statistieken op Europees niveau wordt gedeeld door de ECB en de Europese Commissie (middels Eurostat, het Bureau voor de Statistiek van de Europese Gemeenschappen). De precieze taakverdeling is vastgelegd in het "Memorandum of Understanding on Economic and Financial Statistics" van maart 2003, dat is te vinden op de website van de ECB.
- De ECB onderhoudt tevens nauwe banden met andere internationale organisaties inzake statistische aangelegenheden. De statistieken van de ECB voldoen waar mogelijk aan internationale normen.

WELKE STATISTIEKEN PRODUCEERT DE ECB?

De belangrijkste statistieken die de ECB publiceert zijn:

Monetaire en bancaire statistieken en financiële-marktstatistieken ledere maand verzamelt en publiceert de ECB een breed scala van monetaire statistieken en indicatoren, zoals de ruime maatstaf voor de geldhoeveelheid die bekend staat als "M3", en de componenten (zoals bankbiljetten en munten, kortlopende deposito's en verhandelbare kortlopende instrumenten) en tegenposten daarvan, met name krediet en langerlopende passiva. Bij de maandelijkse statistieken wordt rekening gehouden met seizoensfactoren, waardoor het gemakkelijker wordt om trends te analyseren.

De monetaire aggregaten en hun tegenposten worden berekend op basis van de balans van de sector monetaire financiële instellingen (MFI's), die eveneens maandelijks wordt gepubliceerd. MFI's zijn instellingen, bijvoorbeeld banken, die deposito's ontvangen of zeer kortlopende schuldbewijzen uitgeven alsmede

krediet verstrekken of voor eigen rekening in effecten beleggen. Deze definitie gaat verder dan de definitie van "kredietinstellingen" in de wetgeving van de Europese Gemeenschap, aangezien deze tevens geldmarktfondsen alsmede een aantal andere soorten instellingen omvat.

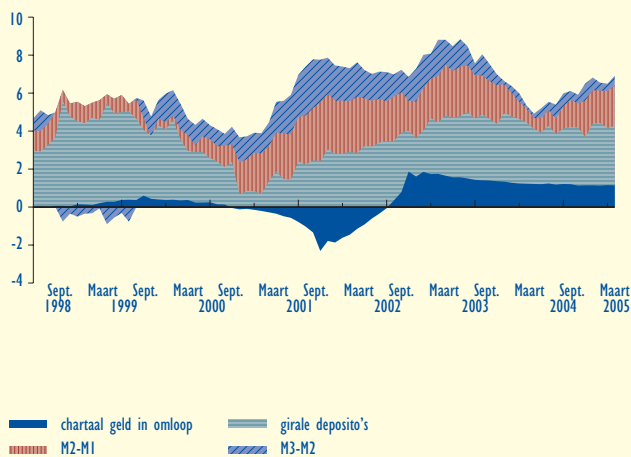
De ECB en de nationale centrale banken verschaffen lijsten met financiële instellingen die aan de definitie voldoen. De statistieken betreffende de balans van de MFI-sector worden tevens gebruikt voor de berekening van de reserveverplichtingen waaraan kredietinstellingen moeten voldoen, die een van de monetaire-beleidsinstrumenten van de ECB vormen.

De ECB stelt tevens geharmoniseerde statistieken samen die betrekking hebben op de door MFI's betaalde en in rekening gebrachte rentetarieven bij het zakendoen met huishoudens en ondernemingen in het eurogebied.

Verder produceert de ECB gedetailleerde statistieken betreffende prijzen en volumes op de financiële markten, zoals maandelijks

GRAFIEK I

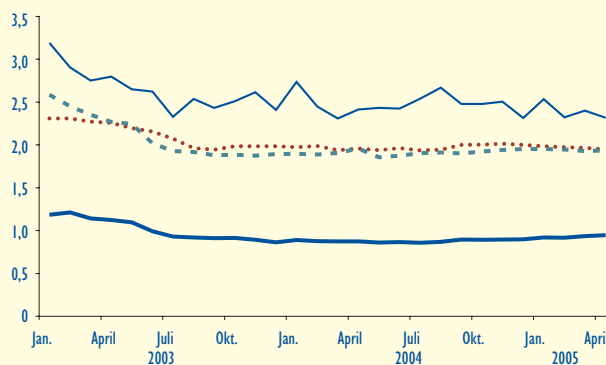
Het groeitempo van M3 op jaarbasis, uitgesplitst naar de belangrijkste componenten (cumulatieve bijdragen in procentpunten; niet voor seizoen gecorrigeerd; cijfers per periode-einde)

Bron: ECB.

GRAFIEK II

MFI-rentetarieven m.b.t. in euro luidende deposito's (percentages per jaar exclusief kosten; tarieven voor nieuwe contracten)

- girale deposito's van niet-financiële vennootschappen
- ..... deposito's van huishoudens met opzegtermijn tot en met drie maanden
- - - deposito's van huishoudens met vaste looptijd tot en met één jaar
- deposito's van huishoudens met vaste looptijd van meer dan twee jaar

Bron: ECB.

volumegegevens met betrekking tot schuldbewijzen en beursgenoteerde aandelen, met inbegrip van uitgiftes, aflossingen en uitstaande bedragen, en informatie over de prijzen van financiële instrumenten. De ECB blijft gemeenschappelijke methodieken ontwikkelen voor het berekenen van vergelijkbare en representatieve statistische indicatoren voor de financiële markten van het eurogebied. Dit maakt het tevens eenvoudiger toezicht te houden op de integratie van financiële markten.

Daarnaast publiceert de ECB informatie over financiële instellingen die buiten de MFI-sector vallen, zoals beleggingsfondsen buiten de geldmarkt, aangezien de activiteiten hiervan nauw verbonden zijn met die van de MFI's.

Betalingsbalansstatistieken en andere externe statistieken

De ECB publiceert een maandelijkse betalingsbalans voor het eurogebied, waarop de belangrijkste transacties tussen ingezetenen van het eurogebied en ingezetenen van landen buiten het eurogebied worden weergegeven. Deze maandelijkse betalingsbalans wordt aangevuld door gedetailleerdere statistieken op kwartaal-

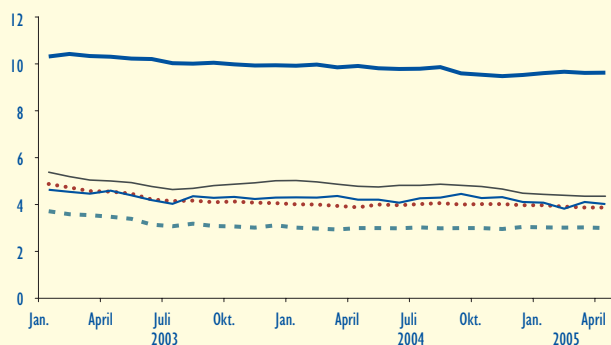
en jaarbasis, die tevens een geografische uitsplitsing verschaffen. Een consistent methodologisch kader maakt het mogelijk de analyse van monetaire statistieken en betalingsbalansstatistieken voor het eurogebied te integreren. De monetaire weergave van de betalingsbalans, die de ECB sinds juni 2003 publiceert, is beschikbaar op maandbasis en maakt het mogelijk een verband te leggen tussen de buitenlandse transacties van niet-banken in het eurogebied en de geldhoeveelheid in het eurogebied.

Daarnaast publiceert de ECB maandelijkse statistieken over haar internationale reserves en in vreemde valuta's luidende liquide middelen en die van het Eurosysteem, alsmede statistieken op kwartaal- en jaarbasis over de internationale investeringspositie van het eurogebied, waarmee een algemeen beeld wordt gegeven van de schuldverhoudingen tussen het eurogebied en de rest van de wereld, samen met een geografische uitsplitsing (in de internationale investeringspositie op jaarbasis).

In de totalen voor het eurogebied zijn ontvangsten en uitgaven afzonderlijk naast activa en passiva opgenomen. In tegenstelling

GRAFIEK III

MFI-rentetarieven m.b.t. in euro luidende leningen
(percentages per jaar exclusief kosten; tarieven voor nieuwe contracten)

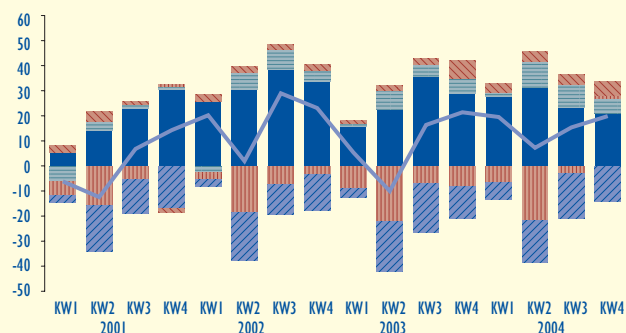

- bancaire rekening-courantkredieten aan huishoudens
- ..... leningen aan niet-financiële vennootschappen tot € 1 miljoen met een variabele rente en een oorspronkelijke rentevaste periode tot één jaar
- - - leningen aan niet-financiële vennootschappen van meer dan € 1 miljoen met een variabele rente en een oorspronkelijke rentevaste periode tot en met één jaar
- leningen aan niet-financiële vennootschappen van meer dan € 1 miljoen met een oorspronkelijke rentevaste periode van meer dan vijf jaar
- ..... leningen aan huishoudens voor de aankoop van een huis met een oorspronkelijke rentevaste periode van meer dan vijf jaar en tot en met tien jaar

Bron: ECB.

GRAFIEK IV

Betalingsbalans van het eurogebied: lopende rekening en vermogensoverdrachtrekening
(EUR miljarden; transacties; niet voor seizoen gecorrigeerd)

- goederen
- ▨ inkomsten
- ▨ diensten
- ▨ inkomensoverdrachten
- ▨ vermogensoverdrachtrekening
- totaal

Bron: ECB.

tot de nationale statistieken betreffende de nationale betalingsbalans en internationale investeringspositie, waarin alle transacties en posities van een nationale economie zijn opgenomen (dat wil zeggen, inclusief die ten aanzien van andere ingezetenen van het eurogebied), omvatten de statistieken betreffende de betalingsbalans en internationale investeringspositie van het eurogebied uitsluitend transacties en posities ten aanzien van ingezetenen van landen buiten het eurogebied.

De ECB stelt tevens statistieken samen over de internationale rol van de euro en de effectieve-wisselkoersindices voor de euro, zowel nominaal als reëel, waarbij gebruik wordt gemaakt van diverse deflatoren.

Financiële rekeningen

De ECB vereist financiële en niet-financiële rekeningen voor het eurogebied op kwartaalbasis. De financiële rekeningen presenteren financiële transacties alsmede financiële balansen voor alle economische sectoren in het eurogebied. Op die manier geven ze de onderlinge financiële banden weer, zowel tussen de verschillende sectoren onderling als tussen deze sectoren en de rest van de wereld. Deze brede weergave van de economie

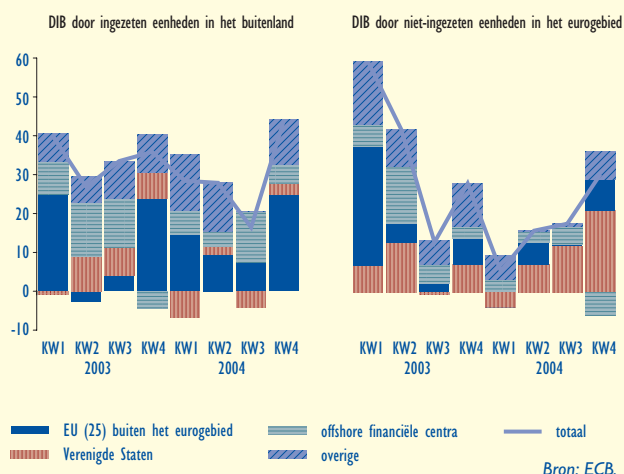
geeft zo ook een totaaloverzicht van de schuldenlast van huishoudens, ondernemingen en overheden. Van specifiek belang zijn de wisselwerkingen tussen de financiële en niet-financiële transacties, met name ten aanzien van analytische sluitposten zoals besparingen, overheidstekort en bruto binnenlands product.

De rekeningen zijn opgesteld volgens de geïntegreerde benadering zoals uiteengezet in het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen (ESR 1995). Omdat ze zijn gebaseerd op geharmoniseerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling, zijn de financiële kwartaalrekeningen van het eurogebied ook zeer bruikbaar voor het onderling toetsen van de consistentie van hoogfrequente gegevens uit de monetaire en bancaire statistieken en uit de statistieken betreffende betalingsbalansen, kapitaalmarkten en overheidsfinanciën.

Momenteel worden kwartaalgegevens over financiële transacties en uitstaande bedragen voor de niet-financiële sectoren alsmede voor verzekeringsmaatschappijen en pensioenfondsen gepubliceerd in de tabellen betreffende financiering en beleggingen in het Maandbericht van de ECB. Er wordt gewerkt aan het verstrekken van meer details per sector en per financieel

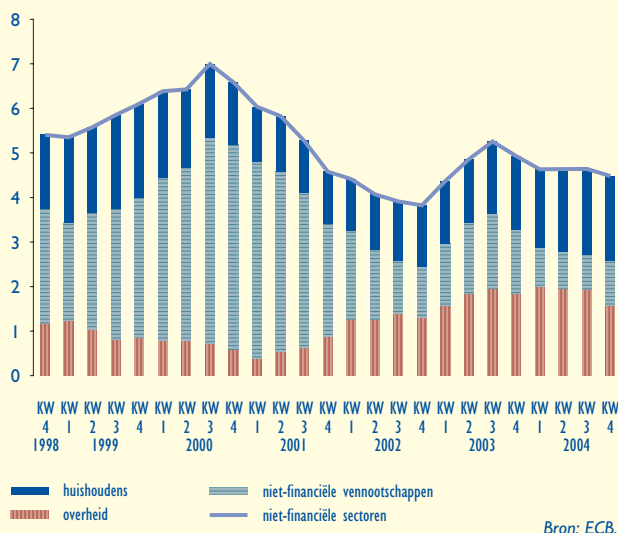
GRAFIEK V

Betalingsbalans van het eurogebied: directe investeringen in het buitenland (DIB) uitgesplitst naar belangrijkste tegenpartijen (EUR miljarden; transacties)

GRAFIEK VI

Financiering van niet-financiële sectoren in het eurogebied (groecijfers op jaarbasis; bijdragen in procentpunten)

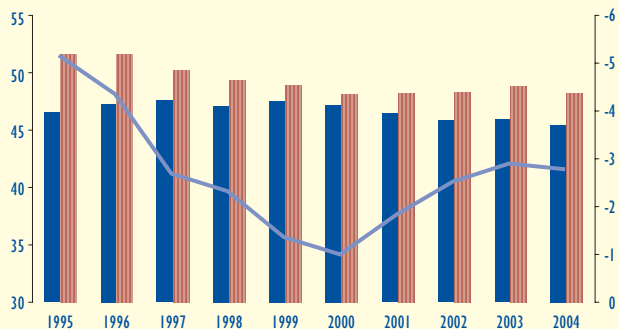

instrument en aan het samenstellen van geïntegreerde kwartaalrekeningen voor de financiële en niet-financiële sectoren in het eurogebied.

Statistieken betreffende overheidsfinanciën

Om de analyse te kunnen uitvoeren die nodig is voor het monetair beleid, hebben de ECB en het ESCB volledige en betrouwbare statistieken betreffende overheidsfinanciën op basis van ESR 1995 nodig. Statistieken betreffende overheidsfinanciën vormen een belangrijk onderdeel van het geïntegreerde systeem van rekeningen van de niet-financiële en financiële sectoren in het eurogebied. De jaargegevens betreffende overheidsfinanciën worden weergegeven in drie belangrijke tabellen die tijdreeksen voor het eurogebied laten zien ten aanzien van 1) ontvangsten en uitgaven, 2) overheidsschuld en 3) de relatie tussen overheidstekort en overheidsschuldmutatie. Ook voor de individuele landen van het eurogebied worden het overheidstekort en de overheidsschuld weergegeven. Om de totalen voor het eurogebied samen te kunnen stellen is aanvullende informatie nodig over transacties tussen de lidstaten en de instellingen van de Europese Gemeenschap. Daarnaast worden met betrekking tot de overheidsfinanciën kwartaalgegevens gepubliceerd die ontvangsten en uitgaven in het eurogebied in beeld brengen.

GRAFIEK VII
Overheidsontvangsten, overheidsuitgaven en overheidstekorten in het eurogebied (als percentage van het bbp)

■ ontvangsten (linkerschaalverdeling) — tekort (rechterschaalverdeling)
■ uitgaven (linkerschaalverdeling)

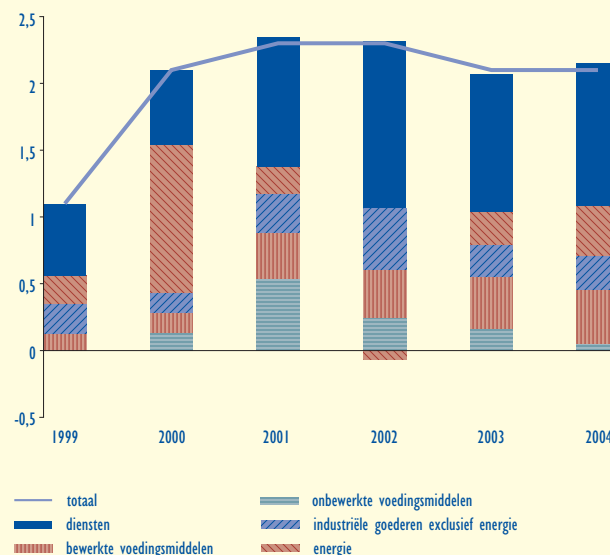
Bron: ECB.

Statistieken betreffende de HICP, overige prijzen, kosten, productie en de arbeidsmarkten

De ECB definieert haar hoofddoel van prijsstabiliteit aan de hand van de Geharmoniseerde Consumptieprijsindex (HICP) voor het eurogebied. De ECB gebruikt en publiceert tevens regelmatig een breed scala van statistieken over prijzen en kosten, nationale rekeningen, de arbeidsmarkten, externe handel en diverse andere algemene economische statistieken. De hoofdverantwoordelijkheid voor dergelijke statistieken berust bij de Europese Commissie.

De ECB werkt nauw samen met de Commissie (Eurostat) om geharmoniseerde statistische begrippen te ontwikkelen en om te komen tot regelmatig beschikbare statistieken betreffende het eurogebied van hoge kwaliteit. De ECB verzamelt en publiceert tevens verschillende afgeleide indicatoren van het eurogebied, zoals maatstaven voor de huizenprijzen, werkgelegenheid en productiviteit, en berekent voor seizoen gecorrigeerde cijfers.

GRAFIEK VIII
Inflatie in het eurogebied (Geharmoniseerde Consumptieprijsindex) (mutatie in procenten per jaar; bijdrage aan mutatie in procenten per jaar)

NB: Vanaf 2001 zijn de gegevens met inbegrip van Griekenland.
Door afronding komen de componenten samen niet precies uit op het totaal.

Bronnen: Eurostat en ECB-berekeningen.

PLANNEN VOOR DE MIDDELLANGE TERMIJN

Een van de belangrijkste doelen van de statistieken voor het eurogebied is de integratie van de verschillende economische en financiële statistieken in een allesomvattend kader van kwartaalrekeningen per institutionele sector. Deze rekeningen zullen naast financiële ondernemingen en niet-financiële vennootschappen ook de overheid en huishoudens omvatten, en zullen verbindingen laten zien naar economische partijen buiten het eurogebied. Hierdoor zullen niet-financiële en financiële variabelen beter met elkaar overeenstemmen, waardoor de analyse per sector gemakkelijker wordt. De ontwikkeling van nieuwe en verbeterde statistieken (bijvoorbeeld betreffende niet-monetaire financiële intermediairs) heeft eveneens voor de middellange termijn hoge prioriteit. Dit zal tevens de voornoemde integratie van de verschillende statistieken en de statistische fundering voor het monetaire beleid van de ECB en andere taken van het ESCB verder verbeteren.

WAAR ZIJN DE STATISTIEKEN TE VINDEN?

Een breed scala van statistieken wordt gepubliceerd in persberichten die iedere maand of ieder kwartaal verschijnen en in het onderdeel “Statistieken voor het eurogebied” in het Maandbericht van de ECB. Statistieken betreffende recente economische ontwikkelingen in het eurogebied en de EU-lidstaten worden ook samengevat in het handzame Statistisch Zakboekje van de ECB. Het Zakboekje bevat tevens diverse vergelijkingen tussen het eurogebied, de EU, de Verenigde Staten en Japan. Voor een gratis exemplaar van een van de hierboven genoemde publicaties kunt u contact opnemen met de ECB op het achter op deze folder vermelde adres.

Alle statistieken kunnen ook worden gevonden in het statistische deel van de website van de ECB (www.ecb.int). Op de website is tevens gedetailleerde documentatie beschikbaar betreffende de definities en begrippen die voor de verschillende statistieken worden gehanteerd (inclusief alle relevante rechtsinstrumenten).

MEER INFORMATIE

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de Afdeling Pers en Informatie van de ECB (tel.: +49 69 1344 7454 of 7455, fax +49 69 1344 7404) of een e-mail sturen naar: info@ecb.int.

ADRES

Kaiserstrasse 29
60311 Frankfurt am Main
Duitsland

POSTADRES

Postfach 16 03 19
60066 Frankfurt am Main
Duitsland

ISSN 1725-3756 (Online versie)